

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан юридичного факультету
Лазур Я.В./
2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 «Цивільна безпека»
Спеціальність	262 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінологія» для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» освітньої програми «Правоохоронна діяльність».

Розробники: Нестерова І.А., к.ю.н., доц., доц. кафедри кримінально-правової політики

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Кримінально-правової політики

протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

завідувач кафедри Андрушко А.В.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Черевко П.П.

1.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5,0	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	5	5
Тижневих годин для денної форми навчання: 5,3 аудиторних – 74 самостійної роботи здобувача - 76	Лекції:	
	30	12
	Практичні (семінарські):	
	44	10
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76	128

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Кримінологія» є:

- формування у студентів науково обґрунтованих уявлень про сучасний стан злочинності в Україні та у світі в цілому, про тенденції і фактори, що її обумовлюють, про особистість правопорушника, а також про систему заходів боротьби зі злочинністю і окремими її видами;

- здобуття навичок самостійного комплексного аналізу кримінальної ситуації, організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики кримінальних правопорушень на локальному рівні;

- формування у студентів теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про організовану злочинність як про одне з найнебезпечніших соціально-правових явищ сучасної цивілізації; про факторний комплекс організованої злочинності, а також про спеціальні засоби і методи боротьби з нею;

- відпрацювання навичок та вмінь факторного аналізу походження і діяльності злочинних угруповань різних видів і рівнів, визначення та реалізація найефективніших соціальних заходів боротьби з такими угрупованнями.

Відповідно до освітньої програми «Правоохоронна діяльність», вивчення дисципліни «Кримінологія» (ОК 25) сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

✓ **Інтегральна компетентність**

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

✓ **Загальні компетентності (ЗК, згідно ОПП)**

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

✓ **Спеціальні компетентності спеціальності (СК, згідно ОПП)**

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати висновки та рекомендації

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

3.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Кримінологія» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Правоохоронна діяльність»:

№п/п	Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
1.	ОК 7	Антикорупція та доброчесність
2.	ОК 19	Судові та правоохоронні органи
3.	ОК 17	Професійно-психологічна підготовка працівників поліції
4.	ОК 24	Кримінальне право
5.	ОК 28	Кримінальний процес

4.ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Правоохоронна діяльність», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.	РН 3
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.	РН 8
Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.	РН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Кримінологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН

Знати соціально-правову сутність злочинності, різнобічну кримінологічну характеристику правопорушників; Знати детермінанти, що обумовлюють окремі види кримінальних правопорушень	PH 8 PH 12
Володіти знаннями про систему кримінологічного - попереджувальної діяльності і спеціалізованих державних органів, різних недержавних структур і громадських формувань, а також знати їх обов'язки	PH 8 PH 12
Вміти використовувати отримані в процесі засвоєння даного курсузнання у професійній діяльності майбутніх правоохоронців	PH 3 PH8 PH 12
Вміти професійно складати профілактичні документи; здійснювати кримінологічний аналіз або кримінологічну експертизу документів	PH 3 PH8 PH 12
Володіти навичками оперування офіційною кримінально-правовою статистикою : аналізувати рівень, структуру і динаміку злочинності взагалі по країні і в окремих регіонах	PH 3 PH 12
За допомогою здобутих кримінологічних та психологічних знань володіти методикою кримінологічного профайлінга	PH 3 PH 12
Володіти навичками реалізації на робочих місцях комплексними програмами профілактики та запобігання різним видам злочинності	PH 8 PH 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виконання індивідуальних завдань, виконання практичних завдань, презентація результатів виконаних завдань, модульні контрольні роботи, екзамен.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Застосовуються лекції-бесіди, лекції – диспути. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; рольових ігор.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, виконання практичних завдань, тестування, захист рефератів, виконання тестових завдань.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (письмово- тестова форма)

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит (усна форма).

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
Модуль 1**

Поточне оцінювання та самостійна робота												Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Реферат	тестування	презентація	50	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5		

Модуль 2

Поточне оцінювання та самостійна робота														Модуль на контрольна робота	Сума	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	тестування	презентація	50	100
5	5	5	4	3	4	3	4	3	4	4	3	3	5	5		

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється задвома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи здобувача упродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи здобувача підлягають оцінці:

- активність на практичних заняттях;
- результати контрольного тестування за темами семінарів;
- складання усного або письмового колоквіуму або виконання іншого творчого завдання;
 - написання реферату та його захист;
 - ведення словника або конспекту першоджерел нормативних документів, монографій тощо.

Максимальна оцінка контролю активності роботи здобувачів на практичних заняттях становить 5 балів і є пропорційною відвідуванню та успішності виконання завдань.

Максимальна оцінка за письмове тестування при тематичному оцінюванні становить 5 балів.

Максимальна оцінка за підготовку есе, презентації становить 5 балів при умові його(її) успішного захисту.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	9	36	13	30
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	4	1	5
Презентація результатів	1	5	1	5
Реферат/усна доповідь	1	5		
Модульна контрольна робота	1	50	1	60
Разом	13	100	12	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Упродовж семестру, в якому вивчається дисципліна, здобувачі вищої освіти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 60 балів.

Модульне завдання виконується у формі тестування з елементами письмових відповідей. Підсумкова кількість балів складається із балів за результатами двох модулів і не може перевищувати 60 балів.

Методика оцінювання. Матеріал кожного модуля, який здобувачі вищої освіти повинні засвоїти протягом семестру, виноситься на одну з двох модульних контрольних робіт, що проводяться в кожному семестрі.

Модульна контрольна робота може складатись в двох частин: перший – теоретичний матеріал; другий – практичні завдання (письмово). Сумарна максимальна кількість балів, що виставляється здобувачу вищої освіти за виконання всіх завдань однієї контрольної роботи залежить від складності матеріалу, який виноситься на модульний контроль.

За виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи, що стосуються даних модулів здобувачу вищої освіти нараховується різна кількість балів, в залежності від складності матеріалу.

Практичне завдання зараховується, якщо за кожне із завдань здобувач вищої освіти досягнув мінімального порогового рівня, визначеного за кожним запланованим результатом навчання для навчальної дисципліни «Психологія управління», Критерієм успішного проходження здобувачем освіти поточного оцінювання є досягнення здобувачем освіти не менше 50% балів від загальної кількості запланованої за конкретною темою. Конкретна максимальна кількість балів подається у таблицях розподілу балів, які отримують здобувачі за модуль та за окремі види навчальної роботи.

Невиконання практичних завдань, а також неявка на модульну контрольну роботу оцінюються в 0 балів незалежно від причини невиконання (неявки).

Сумарна оцінка (від 0 до 100 балів) виставляється у відомість модульного контролю. Модуль зараховується, якщо сумарний бал складає не менше 60 балів, і зараховано всі лабораторні роботи, які є складовими даного модуля.

Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Екзаменаційна методика оцінювання. До складання екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які мають підсумковий доекзаменаційний рейтинговий бал не менше 35 і, яким зараховано всі види навчальної роботи за семестр.

Здобувач вищої освіти, доекзаменаційний рейтинговий бал якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити його до початку екзамену під час чергування викладачів на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. В протилежному випадку, здобувач не допускається до екзамену, і у нього виникає академічна заборгованість.

Екзамен з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не скласти, якщо він успішно пройшов усі модульні контролю та його влаштовує підсумкова доекзаменаційна рейтингова оцінка за навчальний рік. Здобувачі вищої освіти, рейтинговий бал яких становить від 35 до 59, екзамен складають обов'язково. Здобувач освіти може підвищити на екзамені рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання екзамену оцінка не може бути менша за доекзаменаційний рейтинговий бал.

Підсумковий контроль (екзамен) проводиться у відповідності розкладу заліково-екзаменаційної сесії, в комплексній (або усній) формі.

Підсумковий контроль проводиться за навчальним матеріалом, визначеним цією робочою навчальною програмою у повному обсязі. До екзаменаційного білету включено три теоретичні питання.

За результатами контролю знань здобувача вищої освіти, дозволяється виставлення екзаменаційної оцінки *автоматом* (без підсумкового іспиту) –

«відмінно», «добре», та «задовільно». Здобувач вищої освіти має право підвищити оцінку, складаючи іспит.

Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів. Бали, отримані здобувачем вищої освіти конвертуються в підсумкову оцінку з дисципліни у відповідності до шкали оцінювання. Оцінка за екзамен вноситься у відомість обліку успішності.

Переведення даних із 100-бальної шкали оцінювання у 5-бальну здійснюється в такому порядку:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Порядок оцінювання знань здобувача вищої освіти за результатами іспиту

Оцінка відмінно (A) виставляється, коли здобувач вищої освіти дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання здобувач вищої освіти застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (B) виставляється здобувачу вищої освіти, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (C) виставляється здобувачу вищої освіти, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач вищої освіти розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу

Оцінка задовільно € виставляється, коли здобувач вищої освіти неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань здобувач вищої освіти припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі у здобувача вищої освіти.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачу вищої освіти, який нерозкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий здобувач вищої освіти виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий здобувач вищої освіти не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.Зміст навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми
Модуль 1	
1	Кримінологія як наука та навчальна дисципліна
2	Історія розвитку кримінологічної науки та її сучасний стан в Україні
3	Злочинність (поняття, основні характеристики, тенденції)
4	Особа злочинця та індивідуальна злочинна поведінка
5	Кримінологічні аспекти віктимології та суїцидології
6	Детермінація злочинності
7	Запобігання злочинності
Модуль 2	
1	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності
2	Кримінологічна характеристика економічної та корупційної злочинності
3	Кримінологічна характеристика організованої та професійної злочинності
4	Рецидивна злочинність та злочинність у місцях позбавлення волі
5	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх
6	Кримінологічна характеристика злочинності жінок
7	Кримінологічна характеристика наркозлочинності
8	Кримінологічна характеристика злочинів, що вчиняються з необережності
9	Міжнародна злочинність

6.2.Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лб	ін	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
1.Кримінологія як наука	8	2	2			4	8	1					7
2.Історія становлення кримінології та її сучасний стан в Україні	7	1	2			4	8						8
3.Злочинність (поняття, основні характеристики, тенденції)	8	1	2			5	8	1					7
4.Особа злочинця. Індивідуальна злочинна поведінка	11	2	4			5	11	1	2				8
5.Кримінологічні аспекти віктимології та суїцидології	8	2	2			4	8,5	0,5					8
6.Детермінація злочинності	10	2	4			4	10	1	1				8
7.Запобігання злочинності	9	2	2			5	9,5	0,5	1				8

Модульна контрольна робота	2	2										
Усього годин	66	14	18			31	63	5	4			54
Модуль 2												
1.Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	9	2	4			5	10	1	1			8
2.Кримінологічна характеристика економічної та корупційної злочинності	11	2	4			5	10	1	1			8
3.Кримінологічна характеристика організованої та професійної злочинності	11	2	4			5	10	1	1			8
4.Рецидивна злочинність та злочинність у місцях позбавлення волі	8	1	2			5	7					7
5.Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	8	1	2			5	10	1	1			8
6.Кримінологічна характеристика злочинності жінок	8	1	2			5	10	1	1			8
7.Кримінологічна характеристика наркозлочинності	9	2	2			5	10	1	1			8
8.Кримінологічна характеристика злочинів, що вчиняються з необережності	9	2	2			5	7					7
9. Міжнародна та транснаціональна злочинність	10	1	4			5	9	1				8
Модульна контрольна робота	2	2										
Усього годин	84	16	26			45	87	7	6			74
Разом	150	30	44			76	150	12	10			128

6.3.Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
1	Кримінологія як наука	2	
2	Історія становлення кримінології та її сучасний стан в Україні	2	
3	Злочинність (поняття, основні характеристики, тенденції)	2	
4	Особа злочинця. Індивідуальна злочинна поведінка	4	2
5	Кримінологічні аспекти віктимології та суїцидології	2	
6	Детермінація злочинності	4	1
7	Запобігання злочинності	2	1
	Всього по 1-му модулю	18	4
Модуль 2			
1	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	4	1

2	Кримінологічна характеристика економічної та корупційної злочинності	4	1
3	Кримінологічна характеристика організованої та професійної злочинності	4	1
4	Рецидивна злочинність та злочинність у місцях позбавлення волі	2	-
5	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	2	1
6	Кримінологічна характеристика злочинності жінок	2	1
7	Кримінологічна характеристика наркозлочинності	2	
8	Кримінологічна характеристика злочинів, що вчиняються з необережності	2	-
9	Міжнародна та транснаціональна злочинність	4	1
	Всього по 2-му змістовному модулю	26	6
	Всього по курсу	44	10

6.4. Теми для самостійної роботи

№п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Кримінологія як наука	4	7
2	Історія становлення кримінології та її сучасний стан в Україні	4	8
3	Злочинність (поняття, основні характеристики, тенденції)	5	8
4	Особа злочинця. Індивідуальна злочинна поведінка	5	7
5	Кримінологічні аспекти віктимології та суїцидології	4	8
6	Детермінація злочинності	4	8
7	Запобігання злочинності	5	8
	Всього по 1-му модулю	31	54
Змістовний модуль 2			
1	Кримінологічна характеристика насильницької злочинності	5	8
2	Кримінологічна характеристика економічної та корупційної злочинності	5	8
3	Кримінологічна характеристика організованої та професійної злочинності	5	8
4	Рецидивна злочинність та злочинність у місцях позбавлення волі	5	7
5	Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх	5	8
6	Кримінологічна характеристика злочинності жінок	5	8
7	Кримінологічна характеристика наркозлочинності	5	8
8	Кримінологічна характеристика злочинів, що вчиняються з необережності	5	7

9	Міжнародна злочинність	5	8
	Всього по 2-му змістовному модулю	45	74
	Всього по курсу	76	128

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення – пакет Microsoft Office, сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» системи «MOODLE», додатки GOOGLE MEET, GOOGLE CLASSROOM, ZOOM

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Александров, А.П. Гель, Г.С. Семаков. Кримінологія. Курс лекцій. Київ: МАУП, 2002. 340 с.
2. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Т. 1: А-Л / редкол.: В.В. Сокурєнко (голова), О.М. Бандурка (співголова) та ін. ; наук. ред. О.М. Литвинов. Харків : «Факт», 2021. 853 с.
3. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
4. Кримінологія: підручник / В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуська та ін.; за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2014. 440 с.; Кримінологія. Академічний курс / за заг. ред. О.М. Литвинова. Київ: Кондор, 2018. 588 с.
5. Кримінологія: навч. посібник / За заг. ред. О.М. Джужі. К.: Атіка, 2009. 312 с.
6. Кримінологія: навчальний посібник-практикум (для здобувачів вищої освіти, що навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти (081 «Право», 262 «Правоохоронна діяльність») / С.А. Шалгунова, А.М. Орлеан, О.С. Скок, Т.В. Шевченко, Ю.М. Крамаренко, Г.В. Барабаш, Ю.В. Волошина, І.В. Шило / За заг. ред. к.ю.н., доц. С.А. Шалгунової / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 332 с.
7. Моїсєєв Є.М., Джужа О.М., Василевич В.В. та ін. Кримінологічна віктимологія: посібник / За заг. ред. професора О.М. Джужі. К.: Атіка, 2006. 352 с.
8. Правова статистика: підручник/Джужа О.М., Василевич В.В. та інш.; За аг. редакцією професора О.М. Джужі. (друге видання) К.: Атіка, 2014. 448 с.

Допоміжна література:

1. Бандурка О.М., Литвинов О.М. Стратегія і тактика протидії злочинності: монографія. Харків: Вид-во «Золота миля». 2012. 287 с.
2. Голіна В.В. Кримінологічна політика як основа розробки теорії і практики запобігання злочинності в Україні. *Проблеми законності*. 2016. Вип. 133. С.192-203.

3. Єпринцев П.С. Організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання: монографія. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 560 с.
4. Запобігання правопорушенням у місцях позбавлення волі./О.М. Джужа., В.В. Василевич., О.Г. Колб., В.П. Захаров та ін.: навчальний посібник. Луцьк, 2010. 543 с.
5. Корнієнко І., Пачковський Ю. Насильство в молодіжному середовищі та основні причини, що його породжують. *Практична психологія та соціальна робота*. 2002. № 7. С. 4-9.
6. Кримінологічні засади запобігання злочинам в установах виконання покарань України (Пенітенціарна кримінологія): посібник / за ред. О.М. Джужі. К.: НАВС, 2013. 620 с.
7. Правова статистика: навчальний посібник / М.П. Пихтін, Г.С. Поліщук, М.І. Шерман та ін.; За заг. ред. М.П. Пихтіна. К.: ФОРМ О.С. ЛІПКАН, 2011. 272 с.
8. Профілактика злочинів: Підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гідата ін.; За заг.ред. докт. юрид. наук, проф. О.М. Джужі. К.: Атіка, 2011. 720 с.
9. Muncie, J. (2001). 'New Criminology', in McLaughlin, E. and Muncie, J. (eds) *The Sage Dictionary of Criminology*, London, Sage.
10. Sutherland, E.H. (1949) *White Collar Crime*, New York, Holt, Rinehart and Winston.
11. Taylor, I., Walton, P. and Young, J. (1973) *The New Criminology*, London, Routledge and Kegan Paul.
12. Tombs, S. and Whyte, D. (2010) *Regulatory Surrender: Death, Injury and the Non-Enforcement of Law*, London, Institute of Employment Rights.
13. Young, J. (2002) 'Critical criminology in the twenty-first century: critique, irony and the always unfinished' in Carrington, K. and Hogg, R. (eds) *Critical Criminology: Issues, Debates, Challenges*, Cullompton, Willan, pp. 251–74.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.nbu.gov.ua> – бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Верховна Рада України
3. <http://www.president.gov.ua> – Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
5. <http://www.ccu.gov.ua> – Конституційний Суд України
6. <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України
7. <http://www.scourt.intprof.com> – Судова палата у кримінальних справах
8. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
9. <http://www.kvs.gov.ua> – Державна пенітенціарна служба України
10. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень
11. http://www.coe.int/t/r/human_rights_court – Європейський Суд з прав людини
12. <http://www.yuricom.com> – Видавництво юридичної літератури
13. <http://legal.com.ua> – Інформаційно-пошукова система по законодавству

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20__ н.р. без змін; зі змінами(Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)